

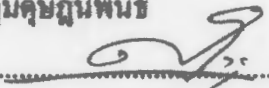
รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออก
เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

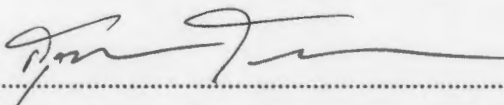
อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริการการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2556

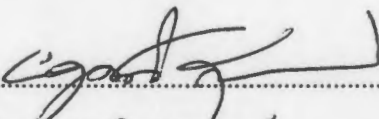
คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณวุฒิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณวุฒิพนธ์ของ อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิพนธ์

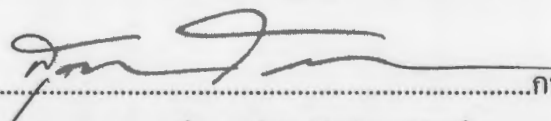

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศญา ชีระวณิชตระกูล)

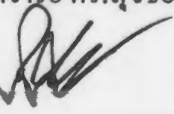

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์)

คณะกรรมการสอบคุณวุฒิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศญา ชีระวณิชตระกูล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ สว่างวงศ์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณวุฒิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

ประกาศคุณูปการ

คุณฉันทิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา
ธีระวิชิตระกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์
กรรมการที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวิ กรรมการ และดร.ผดุงชาติ
สุวรรณวงศ์ ประธานกรรมการสอบคุณฉันทิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชาญ สว่างวงศ์
กรรมการสอบคุณฉันทิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สมชาย อรุณธัญญา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ดร.ปรีดา บุญศิลป์ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด
ดร.อาภรณ์ ราชสิงห์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองพัทธยา 8 (พัตยานุกูล) ดร.สุริมาศย์ สุขกสิ
และดร.นริศ สวัสดิ์ อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่กรุณา
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณาจารย์ นักวิชาการ ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจน
ผู้บริหาร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านสิ่ว)
อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน
อนุบาลบ่อพลอยราษฎร์รังสรรค์ที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนการทำงานด้วยดีตลอดมา
คุณประ โยชนอันพึงมีจากคุณฉันทิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยของน้อมบูชาแด่ บิดามารดา
นายสุชน นางวิไล สุทธิวาริ คุณน้ามนชยา สุทธิวาริ นางจารุณี สุทธิวาริ เด็กชายณัฐสิทธิ์
สุทธิวาริ ที่คอยแนะนำ ให้กำลังใจ และวางพื้นฐานทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนได้รับความสำเร็จ
ในการศึกษา ดังความมุ่งหมายทุกประการ

อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ

51810776: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; ปร.ค. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบ/ การพัฒนา/ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/ ประชาคมอาเซียน

อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ: รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับ

การพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (A BASIC SCHOOL DEVELOPMENT MODEL IN EASTERN THAILAND FOR INTEGRATION INTO ASEAN COMMUNITY) คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์:

สฎายุ ธีระวณิชตระกูล, กศ.ค., สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์, ปร.ค. 208 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ตรวจสอบ และหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้การวิจัยแบบผสมขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย 2) การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างรูปแบบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยประมวลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 3) การสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจการยอมรับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และ 4) หาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยการนำไปปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 317 คน และผู้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา จำนวน 10 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 9 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามการประมวลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน พบว่า มีการบริหารงาน 3 ด้าน 16 เรื่อง 43 ข้อ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป
2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล
3. ผลการหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยการนำไปสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารงานด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ผู้ปฏิบัติจริงดำเนินการในสถานศึกษา

51810776: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ph.D.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: MODEL/ DEVELOPMENT/ BASIC SCHOOL/ ASEAN COMMUNITY

ATTHASIT SUTTHIVAREE: A BASIC SCHOOL DEVELOPMENT MODEL
IN EASTERN THAILAND FOR INTEGRATION INTO ASEAN COMMUNITY. ADVISORY
COMMITTEE: SADAYU TEERAVANITTRAKUL. Ed.D., SUWICHAI KOSAIYAWAT.
Ph.D. 208 P. 2013.

The purposes of this research were to investigate and to explore a primary school development model in eastern Thailand for the preparation for ASEAN community by using a mixed methodology. There are 4 steps of research: first, researching and analyzing basic documents to develop research framework; second, investigate a primary school development model in eastern Thailand for preparation for ASEAN community by collecting the opinion from the experts; third, develop questionnaires for survey the primary school development according to administrators' opinions; fourth, validate the primary school development model using focus groups. The instrument for researching was a questionnaire. The sample consisted of 19 experts and 317 administrators in the eastern Thailand plus 10 school practicalities.

The research findings were;

1. The results have shown a primary school development model in eastern Thailand for preparation for ASEAN community have 3 administrative tasks, 16 topics and 43 items, the three tasks were academic administration, personnel administration and general administration.

2. The results of evaluating the school development model was that the model was highly agreed ($\bar{X} = 3.84$) where academic administration was ranked highest, then general administration was second and personnel administration was third.

3. The results of validating the school development model by focus groups showed the suitability of the model consistent with school practicalities best practices.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถาม ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
การศึกษาของประเทศตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน.....	18
การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองและการบริหารและการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	38
การศึกษารูปแบบและการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย.....	63
การวิจัยภาคสนาม.....	75
การสัมมนาแบบกลุ่ม.....	85
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	89
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	92
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	136
สรุปผลการวิจัย.....	136
การอภิปรายผล.....	143
ข้อเสนอแนะ.....	152
บรรณานุกรม.....	154
ภาคผนวก.....	160
ภาคผนวก ก.....	161
ภาคผนวก ข.....	165
ภาคผนวก ค.....	189
ภาคผนวก ง.....	193
ภาคผนวก จ.....	205
ประวัติของวิจัย.....	208

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เข้าร่วม โครงการ..... 71
2	คำมัธยฐาน ระดับความคิดเห็น ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และความสอดคล้อง ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวม..... 104
3	คำมัธยฐาน ระดับความคิดเห็น ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และความสอดคล้อง ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงาน วิชาการ..... 105
4	คำมัธยฐาน ระดับความคิดเห็น ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และความสอดคล้อง ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงาน บุคคล..... 108
5	คำมัธยฐาน ระดับความคิดเห็น ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และความสอดคล้อง ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงาน ทั่วไป..... 109
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนา สู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม..... 114
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนา สู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ.. 114
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาศาสนศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนา สู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล.... 117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนา ผู้ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป....	118
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาผู้ประชาคม อาเซียนของผู้ปฏิบัติจริง โดยการสนทนากลุ่ม โดยรวม.....	126
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาผู้ประชาคม อาเซียนของผู้ปฏิบัติจริง โดยการสนทนากลุ่ม ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	126
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาผู้ประชาคม อาเซียนของผู้ปฏิบัติจริง โดยการสนทนากลุ่ม ด้านการบริหารงานบุคคล.....	129
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่ และระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาผู้ประชาคม อาเซียนของผู้ปฏิบัติจริง โดยการสนทนากลุ่ม ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	130
14 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	204

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียง เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน.....	8
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
3 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ของบราวน์และ โมเบอร์ก.....	64
4 แบบจำลองพฤติกรรมทางสังคม.....	66
5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	99
6 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนา สู่ประชาคมอาเซียน.....	142